

Fala strajków, zapoczątkowana latem 1980 roku, dała początek „Solidarności”. Sierpniowe protesty były następstwem podwyżek cen mięsa i wędlin, które władza wprowadziła 1 lipca 1980 r. Krok ten okazał się w istocie iskrą zapalną, która spowodowała nieodwracalne i historyczne zmiany w Polsce oraz całym bloku komunistycznym. Strajki objęły w rezultacie większość kraju. Do Lublina przybył wicepremier, który obietnicą podwyżki płac doprowadził do zakończenia strajku. Końcem lipca strajki częściowo wygasły. Jednak już na początku sierpnia rozpoczęła się nowa fala strajków, która objęła Łódź, Kalisz, Wrocław, Lublin i Warszawę. Próbuąc zahamować strajki za pomocą podwyżek płac, władze podsycały tylko protesty w zakładach pracy.

Wydarzenia sierpniowe, które miały miejsce na Wybrzeżu posiadały przełomowe znaczenie dla całej Polski. 14 sierpnia wybuchł strajk okupacyjny w gdańskiej Stoczni im. Lenina w wyniku czego protesty rozszerzyły się na Wybrzeżu obejmując inne zakłady pracy Trójmiasta, Elbląga i Szczecina. Stocznioowcy żądają podwyżki płac oraz przywrócenia do pracy Anny Walentynowicz, zwolnionej za działalność w Wolnych Związkach Zawodowych. Kierownictwo strajku przejął komitet strajkowy z Lechem Wałęsą na czele. Dwa dni później dyrekcja stoczni przyjęła postulaty strajkujących robotników, a Anna Walentynowicz powróciła do pracy. Upór robotników okazał się momentem przełomowym, gdyż postanowili oni pozostać na terenie stoczni.

W nocy z 16 na 17 sierpnia 1980 roku na terenie Stoczni Gdańskiej utworzony został Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), którego przewodniczącym został Wałęsa. Zwierzchnictwo Komitetu do końca sierpnia uznało około 700 strajkujących zakładów i instytucji Wybrzeża, przedstawiając swoje żądania i powstała lista z 21 postulatami. W pierwszych siedmiu punktach nakreślono zasady działania ruchu związkowego, którego elementami składowymi były pluralizm, niezależność od PZPR i pracodawców, samorządność, dobrowolność i prawo do strajku. Następne punkty dotyczyły kwestii ekonomicznych i stopniowej podwyżki płac, poprawy zaopatrzenia w żywność, skrócenia czasu pracy oraz rozpoczęcie procesu reformowania gospodarki. Strajkujący robotnicy złożyli listę postulatów na ręce wojewody gdańskiego.

W Szczecinie MKS sformułował 36 postulatów, natomiast w Jastrzębiu, opracował własne postulaty dotyczące głównie górnictwa. Rozmowy z Międzyzakładowymi Komitetami Strajkowymi z pewnymi oporami podjęły niemal jednocześnie komisje rządowe, którym przewodniczyli ówcześni wicepremierzy.

Porozumienia podpisano kolejno: 30 sierpnia w Szczecinie, 31 sierpnia w Gdańsku i 3 września w Jastrzębiu. Porozumienia zawarte w Gdańsku między strajkującymi robotnikami, a stroną rządową były w gruncie rzeczy rozwinięciem i uszczegółowieniem 21 postulatów. W pamięci milionów Polaków zapadła scena z sali BHP Stoczni Gdańskiej, w której wówczas nikomu nieznany Lech Wałęsa, podpisywał porozumienie z władzami PRL, korzystając z wielkiego długopisu z wizerunkiem papieża Jana Pawła II. Porozumienia gdańskie różniły się od szczecińskich i jastrzębskich, gdyż w ich zapisie znalazły się ważne założenia dotyczące przemian politycznych.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Rzeszowie

ZADANIA STRAJKUJĄCYCH ZAŁÓG

ZAKŁADÓW PRACY; PRZEDSIĘBIORSTW REPREZENTOWANYCH PRZEZ MIĘDZYZAKŁADOWY KOMITET STRAJKOWY. MKS REPREZENTUJE ZAŁOGI I INSTYTUCJE, KTÓRYCH FUNKCJONOWANIE JEST NIEZBĘDNE SPOŁECZNIE. KOMITET OW NA NAJCELU DOPROWADZIĆ DO ROZMÓW, KTÓRE SPEŁNIA OCZEKIWANIA STRAJKUJĄCYCH ZAŁÓG. JEDNYM Z PIERWSZYCH WARUNKÓW ROZPOCZĘCIA RÓTMÓW JEST ODBLOKOWANIE TELEFONÓW, ZADANIA TE SĄ NASTĘPUJĄCE I TO:

1. AKCEPTACJA NIEZALEŻNYCH OD PARTII I PRACOWNICZYM WOJENNYCH ZWIĄZKÓW ZAWOD. WYNIKAJĄCA Z RĄTNIKOWANEJ PRZEZ PRL KONWENCJI NR 87 NIEZWIĄZAN. ORGANIZACJI PRACY.

2. ZAGWARANTOWANIE PRAWA DO STRAJKU ORAZ BEZPIECZEŃSTWA STRAJKUJĄCYCH ORAZ OSOBYM WSPOMAGAJĄCYM.

3. PRZESTRZEGAC ZAGWARANTOWANI W KONSTYTUCJI PRL WOLNOŚĆ SŁOWA, DRUKU I PUBLIKACJI. A TYM SAMYM NIE REPREZENTOWAĆ NIEZALEŻNYCH WYDAWNICTW ORAZ UDOSTĘPNIĆ ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU DLA WSZYSTKICH WYZNAŃ.

4. PRZYWRÓCIĆ DO POPRZEDNICH PRAW:

5. PODAĆ W ŚRODKACH PRZEKAZU INFORMACJE O UTRACIE RZEMIOŁU SIE **MKS-u** I ODBLOKOWAĆ JEGO ZADANIA.

6. PODAĆ REALNE DZIAŁANIA W CELU WPROWADZENIA ROZWIĄZAŃ SITUACJI KRZYKOWEJ POPRZECZ I PODAWANIE PUBLICZNEJ INFORM. O SITUACJI SPÓŁ-GOSPOD. I UMOŻLIWIENIE WSZYSTKIM UCZESTNICTWA W DISKUSJI NAD **REFORMĄ** KRZYKOWEJ.

7. WYPACIĆ WSZYSTKIM STRAJKUJĄCYM WYWAGRODZENIE ZA OKRES STRAJKU - JAK ZA URLOP WYPOCZYNKOWY Z FUNDUSZU CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

8. PODIEŚĆ ZASADNICZE UPOWAŻNIENIE KAŻDEGO PRACOWNIKA O **2000** zł NA MIESIĄC JAKO REKOM-PENSATĘ DOKŁADZASOWEGO WZROSTU CEN.

9. ZASTĄPIĆ AUTOMATYCZNY WZROST PŁAC RÓLNIKI I LEGIE DOWŁOSZCZENI SPRAKO WARIACJI PIENIĄDZA

10. REALIZOWAĆ PEŁNE ZAOPATRZENIE RYNKU W ELEKTRYCZNEGO WARTYKULY ŻYWIENIOWE, A ENKOPOTOWAĆ TYKO WYŁĄCZNIE NADWYŻKI.

11. WPROWADZIĆ NA MIESIĄC JEGO PRZEBIEGI RAKTAL-
-BONY ŻYWIENIOWE (DO CZASU OPRACOWANIA SYTUACJI NA RYNKU)

12. ZWIĘKSZYĆ CENY KOMERCYJNE ORAZ SPRZEDAŻ ZA DEWIZY W TZW. EKSCPORCIE WIELKOTRZYM

13. WPROWADZIĆ ZAGADY WPROTU KADRY KIEROWNICZEJ NA ZASADACH KWALIFIKACJI, A NIE PRZY NALEŻNOŚCI PARTYZYNEJ, ORAZ ZNIEŚĆ PRZYWIŁ-
-IEJE MOI, SIS, AGARATO PARTYZYNEGO POPRZECZ-
-ZROWNIAŃE ZASIEKÓW RODZIMNYCH

- ZLIKwidOWANIE SPECJALNEJ SPRZEDAŻY I P-
- WPROWADZIĆ EMERYTURY PO PRZEPRAWOWA-

NIU **35** LAT JEJNOCZESNIE SKRACAĆ WIEK EMERYTALNY KOBIET I DO **50** LAT MĘŻCZYZYN DO **55** LAT

15. Z RÓWNAĆ REMY EMERYTURY STAREGO PORTEFA DO POZIOMU AKTUALNIE WYPŁACANYCH

16. POPRAWIĆ WARUNKI PRACY SŁUŻBY ZDROWIA GOZĄTEJ WNI PEKNIĄCIERE MEDYCZNA DLA OSÓB PRACUJĄCYCH

17. ZAPRAWIĆ OPRACOWANIE WÓD KRAJOWYCH I PRZEBIEGIEM I ZŁOŻACH 7

18. WPROWADZIĆ UŁOPI MIERZENIACH PŁATNY PRZEZ OKRES **3** LAT.

19. SKRÓCIĆ CZAS OCZEKIWANIA NA MIESZKANIA

20. PODNIEŚĆ DŁUGOŚĆ **40** **100** - I PODATEK ZA ROZŁĄCZ-

21. WPROWADZIĆ WSZYSTKIE SPOSOBY WYNIEMOŚCI PRACOWNIKÓW W KRAJU CIAGŁYMI SYSTEMI 4 DOKŁADNIE

BRAK WYNIKÓW SPOSOB ZAPŁACENIA SŁUŻBY ZDROWIA W WYNIKACH SŁUŻBY ZDROWIA

**MIĘDZYZAKŁADOWY
KOMITET
STRAJKOWY**